

Sygn. akt I C 472/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 kwietnia 2023 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Wioletta Sychniak

Protokolant: sekretarz sądowy Martyna Sroka

po rozpoznaniu w dniu 28 kwietnia 2023 roku w Łodzi na rozprawie

sprawy z powództwa T. B.

przeciwko (...) spółce akcyjnej w W.

o zapłatę

1. zasądza od (...) spółki akcyjnej w W. na rzecz T. B.:

a. kwotę 9012,92 zł (dziewięć tysięcy dwanaście złotych i dziewięćdziesiąt dwa grosze) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 21 stycznia 2020 roku do dnia zapłaty,

b. kwotę 3546,52 zł (trzy tysiące pięćset czterdzieści sześć złotych i pięćdziesiąt dwa grosze) tytułem zwrotu kosztów procesu, z ustawowymi odsetkami od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty;

2. oddala powództwo w pozostałej części;

3. nakazuje pobrać na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi:

a. od (...) spółki akcyjnej w W. kwotę 403,36 zł (czteryście trzy złote i trzydzieści sześć groszy),

b. od T. B. kwotę 113,77 zł (sto trzynaście złotych i siedemdziesiąt siedem groszy)

na pokrycie kosztów postępowania tymczasowo wyłożonych przez Skarb Państwa.

Sygn. akt I C 472/22

UZASADNIENIE

W pozwie z 4 kwietnia 2022 roku T. B. wniósł o zasądzenie od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.:

1) 11 281,41 złotych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 21 stycznia 2022 roku do dnia zapłaty tytułem odszkodowania za koszty najmu pojazdu zastępczego po szkodzie z 5 sierpnia 2020 roku w pojeździe marki C. nr rej. (...);

2) 213,01 złotych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 21 stycznia 2022 roku do dnia zapłaty tytułem odszkodowania za koszty holowania pojazdu marki C. nr rej. (...)

oraz kosztów procesu. **/pozew k. 3 – 7v./**

W odpowiedzi na pozew (...) spółka akcyjna w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie kosztów procesu.

Pozwany podniósł, że w toku postępowania likwidacyjnego, dotyczącego szkody z 5 sierpnia 2020 w pojeździe marki C. nr rej. (...), przyznał na rzecz poszkodowanego odszkodowanie z tytułu kosztów najmu pojazdu zastępczego w wysokości 2478,45 złotych (uznając za zasadny czas trwania najmu przez 31 dni przy zastosowaniu stawki za dobę najmu w wysokości 65 zł netto) oraz kwotę 202,95 złotych z tytułu kosztów holowania pojazdu. **/odpowiedź na pozew k. 44 - 46/**

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

5 sierpnia 2020 roku w Ł. na ulicy (...) doszło do zdarzenia drogowego, w wyniku którego uszkodzeniu uległ samochód marki C. (...) nr rej. (...), należący do A. R.. O zdarzeniu została poinformowana Policja, która rozpoczęła ustalanie jego sprawcy. Sprawca zdarzenia w momencie wypadku objęty był ochroną ubezpieczeniową w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, udzielaną przez (...) spółkę akcyjną w W..

/bezsporne, zeznania świadka A. R. k. 86 i 141 (00:18:58-00:41:37)/

8 września 2020 roku T. B. zawarł z poszkodowaną A. R. umowę cesji wierzytelności, na mocy której nabył od poszkodowanej wierzytelność przysługującą jej w stosunku do Pozwanego z tytułu odszkodowania za koszty najmu pojazdu po szkodzie z 5 sierpnia 2020 roku w pojeździe marki C. (...) nr rej. (...) i z tytułu holowania. Był to jedyny samochód Poszkodowanej, służący jej do użytku prywatnego, w tym do dojazdów do pracy. Pojazd nie był wykorzystywany przez Poszkodowaną do prowadzenia działalności gospodarczej. Poszkodowana nie miała wykupionej polisy ubezpieczenia AC.

Tego samego dnia, tj. 8.09.2020 r. Poszkodowana zawarła z Powodem umowę krótkoterminowego wynajmu pojazdu, na podstawie której wynajęła pojazd zastępczy na 1 dzień. Kolejnego dnia Poszkodowana zawarła z Powodem aneks do umowy najmu pojazdu, w oparciu o który czas trwania najmu został przedłużony do 29 września 2020 roku. Poszkodowana zawarła z Powodem kolejny aneks do umowy najmu pojazdu zastępczego, mocą którego strony przedłużyły najem do 3 grudnia 2020 roku.

W ogólności najem trwał więc od 8 września 2020 roku do 3 grudnia 2020 roku. Zastosowano stawkę dobową za najem pojazdu w wysokości 160 zł brutto, która to cena obejmowała dodatkowe naliczenia z tytułu zniesienia udziału własnego. Ostateczny koszt najmu pojazdu zastępczego wyniósł 13 759,86 złotych brutto. Na taką kwotę 21 grudnia 2021 roku została przez Powoda wystawiona faktura VAT nr (...), w której termin płatności został określony na 4 stycznia 2022 roku.

/faktura VAT k. 30, umowa najmu pojazdu z aneksami k. 31 – 34,

umowa cesji wierzytelności k. 35, oświadczenie k. 36,

zeznania świadka A. R. k. 86 i 141 (00:18:58-00:41:37)/

8 września 2020 roku Powód, za pośrednictwem wiadomości e-mail, przesłał Pozwanemu zgłoszenie szkody wraz z umową cesji wierzytelności zawartą z poszkodowaną A. R.. **/wiadomość e-mail k. 19, zgłoszenie szkody k. 20/**

Pozwany przyjął zgłoszenie szkody i zarejestrował ją pod nr (...). Pismem datowanym na 10 września 2020 roku Pozwany poinformował A. R. o przyjęciu zgłoszenia szkody, zarejestrowaniu jej i rozpoczęciu postępowania likwidacyjnego. Jednocześnie Pozwany zwrócił się do Poszkodowanej o nadesłanie potrzebnych do likwidacji szkody dokumentów. Do pisma został załączony wzór oświadczenia dotyczącego VAT oraz oświadczenia o wypłacie odszkodowania, a także zasady wynajmu pojazdu zastępczego. Pismo zostało przez Pozwanego przesłane na adres zamieszkania Poszkodowanej, która pod tym adresem odbierała korespondencję.

/pismo pozwanego k. 49 – 51, potwierdzenie jego wystania k. 90,

zeznania świadka A. R. k. 86 i 141 (00:18:58-00:41:37)/

Powód zapewnił transport pojazdu uszkodzonego z miejsca jego zaparkowania po szkodzie, tj. z miejsca zdarzenia, do warsztatu naprawczego prowadzonego przez T. T.. Koszt holowania pojazdu został ustalony w oparciu o zastosowanie stawki w wysokości 4,70 zł netto za kilometr trasy i z doliczeniem opłat za załadunek i rozładunek pojazdu, odpowiednio po 100 zł netto za każdą z czynności. Ostateczny koszt holowania pojazdu wyniósł 415,96 złotych brutto. Za transport uszkodzonego pojazdu Powód 21 grudnia 2021 roku wystawił fakturę VAT nr (...), której termin płatności wyznaczono na 4 stycznia 2022 roku.

/faktura VAT k. 29,

zeznania świadka A. R. k. 86 i 141 (00:18:58-00:41:37)/

Pismem datowanym na 21 grudnia 2021 roku Powód wezwał Pozwanego do zapłaty kosztów wynajmu pojazdu zastępczego oraz kosztów holowania, w związku ze szkodą z 5 sierpnia 2020 roku w pojeździe marki C. (...) nr rej. (...), zarejestrowaną pod nr (...). Do wezwania do zapłaty załączył faktury VAT nr (...), których przedmiotem było holowanie pojazdu uszkodzonego oraz wynajem pojazdu zastępczego. ***/wezwanie do zapłaty k. 28/***

5 stycznia 2022 roku (...) SA w W. przyznał na rzecz Powoda kwotę 202,95 złotych tytułem odszkodowania za koszty holowania samochodu C. (...) po szkodzie z 5 sierpnia 2020 roku. ***/decyzja k. 16/***

10 stycznia 2022 roku (...) SA w W. przyznał i wypłacił na rzecz Powoda kwotę 2478,45 złotych z tytułu odszkodowania za koszty najmu pojazdu zastępczego po szkodzie z 5 sierpnia 2020 roku w pojeździe marki C. nr rej. (...).

Pozwany zweryfikował okres najmu; uznał za zasadny najem pojazdu przez 31 dni, na co składa się: 5 dni oczekiwania na oględziny, 6 dni technologicznego czasu naprawy, 18 dni uzgodnienia kosztów naprawy oraz 2 dni wolne. Pozwany zweryfikował także przyjętą przez Powoda stawkę dobową za najem pojazdu i uznał za zasadną stawkę w wysokości 65 zł netto za dzień najmu podnosząc, iż za taką stawkę proponował zorganizowanie najmu za swoim pośrednictwem. ***/decyzja k. 17/***

Samochód C. (...) nr rej. (...) został przyjęty do warsztatu (...) N. Powypadkowych. Oględziny pojazdu zostały wykonane przez Pozwanego 14 września 2020 roku i wtedy też Pozwany sporządził kalkulację naprawy. Przed przystąpieniem do naprawy pojazdu, warsztat naprawczy oczekiwał na przyjęcie odpowiedzialności przez ubezpieczyciela sprawcy szkody (Pozwanego), co jest standardową procedurą w przedsiębiorstwie prowadzonym przez T. T.. Pozwany 12 listopada 2020 roku wydał decyzję o przyznaniu odszkodowania z tytułu kosztów naprawy pojazdu w wysokości 6945,06 zł. Warsztat naprawczy niezwłocznie po otrzymaniu decyzji ubezpieczyciela przystąpił do przeprowadzenia procesu naprawy, rozpoczynając od zamówienia niezbędnych do naprawy części. W sprawie zamówienia części warsztat przeprowadzający naprawę, 13 listopada 2020 roku skontaktował się drogą mailową z (...) marki C., która w odpowiedzi poinformowała o braku dostępności niektórych części w Polsce oraz Francji. W przedmiotowym przypadku części zamienne docierały do warsztatu w 3 ratach, a czas oczekiwania na skompletowanie wszystkich części trwał około dwóch tygodni. Za sprzedaż części zostały wystawione 3 faktury VAT w dniach: 13 listopada 2020 roku, 18 listopada 2020 roku oraz 30 listopada 2020 roku. W tych datach następowało dostarczenie części zamiennych do warsztatu. Tak długie oczekiwanie na dostarczenie części nie jest sytuacją typową w przypadku napraw przeprowadzanych przez warsztat T. T. i było związane z sytuacją pandemiczną w Polsce i na świecie. Po skompletowaniu wszelkich potrzebnych do naprawy części warsztat rozpoczął naprawę pojazdu, która trwała 3 dni. Naprawa pojazdu miała zostać rozliczona w formie bezgotówkowej. Poszkodowana nie wyraziła zgody na zapłatę za naprawę w przypadku nie uznania przez zakład ubezpieczeń swojej odpowiedzialności. Poszkodowana nie dopuszczała możliwości, by naprawić pojazd z własnych funduszy.

/zeznania świadków: A. R. k. 86 i 141 (00:18:58-00:41:37),

T. T. k. 85-86 i 141 (00:03:46-00:18:01,

faktury VAT k.23 – 25, k. 77 -79, korespondencja mailowa k.21 -22,k. 80 – 82,

akta szkody na płycie CD k. 43/

A. R. w chwili wystąpienia szkody i jej likwidacji nie posiadała innego pojazdu, którym mogłaby realizować swoje potrzeby transportowe. Poszkodowana użytkowała pojazd uszkodzony przede wszystkim w celu dojazdów do pracy. Została poinformowana przez Policję, iż nie może poruszać się legalnie i bezpiecznie uszkodzonym pojazdem po drogach publicznych. W okresie od powstania szkody do wynajęcia pojazdu zastępczego, tj. przez okres ustalania sprawy szkody, Poszkodowana dojeżdżała do pracy z pomocą znajomych, co stanowiło dla niej utrudnienie. Poszkodowana nie interesowała się kosztami najmu, jednakże gdyby była zmuszona opłacić najem z własnych środków, to nie zdecydowałaby się na wynajęcie pojazdu. Poszkodowana użytkowała wynajęty pojazd w takim zakresie, jak pojazd uszkodzony.

/zeznania świadka A. R. k. 86 i 141 (00:18:58-00:41:37)/

Pojazd marki C. (...) jest samochodem małym i zalicza się do pojazdów klasy B. Stawka dobową za najem pojazdu klasy B na przestrzeni 2020 roku w najmie bezgotówkowym mieściła się w przedziale od 105,69 zł netto (130 zł brutto) do 200 zł netto (246 zł brutto), zaś w najmie gotówkowym od 56,10 zł netto (69 zł brutto) do 121,14 zł netto (149 zł brutto). Zastosowana przez Powoda stawka dobową za najem pojazdu w wysokości 130,08 zł netto (160 zł brutto) odpowiadała stawkom rynkowym stosowanym w 2020 roku na (...) rynku lokalnym za najem pojazdów segmentu B przy rozliczeniu bezgotówkowym.

Uzasadniony technologiczny czas naprawy przedmiotowego pojazdu wynosił 5 dni. Do tego okresu nie został wliczony czas na przyjęcie odpowiedzialności przez zakład ubezpieczeń, a także czas oczekiwania na części zamienne. Warsztat przeprowadzający naprawę wykonał ją w 3 dni.

Zastosowana przez Powoda stawka za kilometr holowania w wysokości 4,70 zł netto odpowiadała stawkom rynkowym na (...) rynku lokalnym za podobne usługi w 2020 roku. Cena za czynności załadunku i rozładunku zastosowana przez Powoda, tj. 100 zł netto (123 zł brutto) mieści się w przedziale stawek rynkowych za wykonanie takich czynności.

/opinia biegłego G. P. k. 95 – 127/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego: dokumentów i fotokopii dokumentów przedstawionych przez strony oraz zeznań świadków – poszkodowanej A. R. oraz T. T., który dokonywał naprawy pojazdu po szkodzie z 5 sierpnia 2020 roku. Mając na względzie treść art. 77³ k.c. w zw. z art. 243¹ k.p.c. uznał, że przedstawione dokumenty są wiarygodnym dowodem, a ich treść nie budziła wątpliwości Sądu, co do ich prawidłowości i autentyczności. Wobec konieczności ustalenia uzasadnionego czasu trwania najmu pojazdu, a także oceny zasadności zastosowanej przez Powoda stawki za najem pojazdu oraz kosztów holowania pojazdu, niezbędnym było dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu techniki samochodowej. Sąd uznał złożoną opinię biegłego G. P. za rzetelną, profesjonalną oraz kompletną. Opinia nie była przez strony kwestionowana. W ocenie Sądu opinie biegłego należało uznać za pełnowartościowe źródło dowodowe.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo podlegało uwzględnieniu w przeważającej większości.

W niniejszej sprawie poza sporem pozostawał fakt, iż sprawca zdarzenia drogowego z 5 sierpnia 2020 roku był objęty ochroną ubezpieczeniową w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, udzielaną przez (...) spółkę akcyjną w W.. Nie była kwestionowana odpowiedzialność Pozwanego za powstałą szkodę. Pozwany kwestionował natomiast wysokość roszczenia wskazując, że przyjęta przez Powoda dobową stawka najmu pojazdu

zastępczego jest niezasadna z uwagi na złożenie Poszkodowanej oferty najmu pojazdu zastępczego, co obligowało Poszkodowaną do minimalizowania szkody. Pozwany kwestionował również czas najmu pojazdu zastępczego, wskazując, że zasadny okres najmu mieścił się w 31 dniach. Nadto kwestionował roszczenie z tytułu odszkodowania za koszty holowania pojazdu wskazując, iż nie są one rynkowe.

Powód wywodził swoją legitymację z umowy cesji wierzytelności, zawartej z Poszkodowaną. Zgodnie z treścią art. 509 § 1 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią, chyba że sprzeciwiałoby się to zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania toteż powód jest legitymowany czynnie do dochodzenia przedmiotowego roszczenia.

Odpowiedzialność pozwanego statuuje art. 822 § 1 k.c. i art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych w związku z art. 1 pkt 1 tej ustawy. Odszkodowanie należne od zakładu ubezpieczeń odpowiadającego w ramach ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkodę powstałą w związku z ruchem pojazdów ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, najwyżej jednak do ustalonej w umowie sumy gwarancyjnej. Zakres odpowiedzialności ubezpieczyciela zasadniczo jest tożsamy z zakresem odpowiedzialności cywilnoprawnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym wynikającym z przepisów kodeksu cywilnego określających zakres odpowiedzialności odszkodowawczej.

Pozwany, jako ubezpieczyciel z umowy ubezpieczenia OC zawartej ze sprawcą szkody, wstąpił na podstawie art. 805 k.c. w sytuację prawną sprawcy szkody, odpowiadającego z mocy art. 436 § 2 k.c. Przepis art. 436 § 2 k.c. stanowi, że w razie zderzenia się mechanicznych środków komunikacji poruszanych za pomocą sił przyrody, samoistni posiadacze tych środków mogą wzajemnie żądać naprawienia poniesionych szkód na zasadach ogólnych, to jest na zasadzie winy.

W myśl art. 361 § 1 k.c., zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. § 2 komentowanego przepisu przewiduje także odpowiedzialność sprawcy za straty, które poszkodowany poniósł (*damnum emergens*), oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono (*lucrum cessans*). Utrata możliwości korzystania z rzeczy stanowi szkodę majątkową. Niemożność korzystania z pojazdu, który został uszkodzony na skutek kolizji jest normalnym następstwem szkody, o której mowa w art. 361 § 1 k.c. i rodzi obowiązek wypłaty odszkodowania, wówczas gdy zastąpienie rzeczy uszkodzonej w okresie jej naprawy czy czasu niezbędnego do zakupu nowego pojazdu (w razie szkody całkowitej) wymagało poniesienia określonych kosztów. Utrwaloną jest linia orzecznicza przewidująca, iż odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za uszkodzenie albo zniszczenie pojazdu mechanicznego nie służącego do prowadzenia działalności gospodarczej, obejmuje także celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego (uchwała SN z 17 listopada 2011 r., III CZP 5/11, Lex 1011468). Korzystanie z samochodu stało się przy obecnym stanie rozwoju stosunków społecznych i gospodarczych standardem cywilizacyjnym. Możliwość wynajęcia pojazdu zastępczego ma umożliwić poszkodowanemu zachowanie takiego standardu życia codziennego, jak gdyby wypadek nie miał miejsca. Szkodą majątkową podlegającą naprawieniu są wydatki poniesione przez poszkodowanego w okresie naprawy pojazdu albo przez okres niezbędny do nabycia nowego samochodu, jeżeli ich poniesienie było celowe i ekonomicznie uzasadnione.

Potrzeba wynajęcia pojazdu zastępczego stanowi jedno z normalnych następstw zdarzenia szkodzącego i jako taka objęta jest adekwatnym związkiem przyczynowym, dlatego należne poszkodowanemu odszkodowanie obejmuje również pokrycie wydatków związanych z najmem pojazdu zastępczego. Z uchwały Sądu Najwyższego z 24 sierpnia 2017 roku o sygn. akt: III CZP 20/17 wynika jednak, że wydatki na najem pojazdu zastępczego poniesione przez poszkodowanego, przekraczające koszty zaproponowanego przez ubezpieczyciela skorzystania z takiego pojazdu są objęte odpowiedzialnością z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, jeżeli ich poniesienie było celowe i ekonomicznie uzasadnione.

Uznając przytoczone powyżej stanowisko za słuszne stwierdzić należy, że roszczenie o zwrot kosztów najmu pojazdu zastępczego nie przysługuje zawsze i każdemu, a o jego zasadności decydują okoliczności konkretnej sprawy. Potrzebę

korzystania z pojazdu zastępczego, wysokość kosztów z tego tytułu, jak i niezbędny czas trwania najmu, zgodnie z art. 6 k.c., powinien udowodnić powód.

Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż w przedmiotowym przypadku zaistniała uzasadniona potrzeba wynajęcia pojazdu zastępczego. Poszkodowana nie dysponowała bowiem innym pojazdem mechanicznym, za pomocą którego mogłaby realizować swoje potrzeby komunikacyjne w taki sposób, jak przed wystąpieniem zdarzenia szkodzącego. Poszkodowana wskazywała, iż pojazd wykorzystywała przede wszystkim do dojazdów do pracy. W okresie, w którym jej pojazd był unieruchomiony, a Poszkodowana nie miała jeszcze wynajętego pojazdu zastępczego, codzienną drogę do pracy poszkodowana pokonywała z pomocą znajomych, co niewątpliwie stanowiło dla niej ograniczenie i utrudnienie w życiu codziennym. Wobec powyższego w ocenie Sądu najem pojazdu zastępczego po szkodzie z 5 sierpnia 2020 roku był uzasadniony.

Odnosząc się do zasadnego okresu najmu pojazdu zastępczego, wypada zauważyć, iż zgodnie z ugruntowanym stanowiskiem doktryny i orzecznictwa, w adekwatnym związku przyczynowym ze zdarzeniem, z którego szkoda wynikała, pozostają koszty najmu samochodu zastępczego tylko w okresie koniecznym i niezbędnym do dokonania naprawy pojazdu (wyrok Sądu Najwyższego z 5 listopada 2004 roku, sygn. akt II CK 494/03). Stanowisko takie ma przy tym zastosowanie jedynie przy szkodzie częściowej, albowiem odmiennie należy oceniać sytuację nastąpienia szkody całkowitej, przy której czas koniecznego najmu obejmuje – co do zasady – okres od dnia zniszczenia pojazdu do dnia, w którym poszkodowany może nabyć podobny pojazd, nie dłuższy niż do dnia zapłaty odszkodowania (wyrok Sądu Najwyższego z 8 września 2004 roku, IV CK 672/03).

W ocenie Sądu niezbędny czas najmu pojazdu zastępczego należy powiązać z procesem likwidacji szkody. Żaden przepis prawa, a w szczególności art. 361 § 1 k.c. nie nakłada na poszkodowanego obowiązku zorganizowania naprawy uszkodzonego samochodu w zupełnym oderwaniu od obowiązków zakładu ubezpieczeń likwidującego szkodę w ramach jego odpowiedzialności subsydiarnej za sprawcę tej szkody. Nie jest przy tym wystarczające poinformowanie poszkodowanego przez zakład ubezpieczeń o wyliczeniu uzasadnionych kosztów naprawy uszkodzonego samochodu (poprzez np. doręczenie kosztorysu naprawy), ani nawet o przyznaniu odszkodowania. Efektem kolizji drogowej i uszkodzenia samochodu należącego do poszkodowanego w stopniu uniemożliwiającym jego dalszą eksploatację, jest pozbawienie poszkodowanego możliwości faktycznego wykorzystywania swojego samochodu. By mógł ponownie korzystać ze swojej rzeczy, musi ona zostać naprawiona, a do tego konieczne są wydatki. Zatem w momencie wypłaty odszkodowania poszkodowany realnie uzyskuje możliwości podjęcia działań zmierzających do naprawy pojazdu.

W okolicznościach niniejszej sprawy zakład ubezpieczeń zakwalifikował szkodę w samochodzie C. (...) jako szkodę częściową. Poszkodowana niezwłocznie po ustaleniu sprawcy szkody zgłosiła ją i zdecydowała o naprawie samochodu, który Powód przetransportował do zakładu naprawczego. Należy wskazać, iż przystąpienie do naprawy pojazdu, było uwarunkowane czynnościami podejmowanymi w toku postępowania likwidacyjnego przez Pozwanego. Warsztat naprawczy, któremu Poszkodowana zleciła naprawę, niezwłocznie po informacji o przyznaniu odszkodowania rozpoczął proces naprawy pojazdu. Rzeczywisty czas trwania naprawy uzależniony był od dostępności części zamiennych do pojazdu uszkodzonego.

W okolicznościach niniejszej sprawy najem samochodu zastępczego rozpoczął się w dniu zgłoszenia szkody – 8 września 2020 roku i trwał do 3 grudnia 2020 roku. W toku postępowania likwidacyjnego Pozwany podjął pierwszą decyzję w zakresie przyznania odszkodowania 12 listopada 2020 roku. Wówczas warsztat rozpoczął proces naprawczy poprzez organizację części zamiennych. Należy wskazać, iż nie można było oczekiwać od warsztatu naprawczego, by kredytował z własnych środków zakup części do naprawy pojazdu, nie mając potwierdzenia ich pokrycia. Poszkodowana nie wskazała, że jest w stanie pokryć koszty naprawy pojazdu z własnych środków. W ocenie Sądu, nie należy także oczekiwać od poszkodowanego, że wyłoży własne środki na naprawę pojazdu, zwłaszcza, iż z doświadczenia życiowego wynika, że nie każdy poszkodowany dysponuje odpowiednią ilością środków do zagospodarowania w takim celu. W przedmiotowej sprawie ujawniły się niezależne od Poszkodowanej, czy też warsztatu naprawczego okoliczności wydłużające proces naprawy, a mianowicie problemy z dostawami części zamiennych spowodowane sytuacją pandemiczną w Polsce i na świecie. Po dostarczeniu wszelkich niezbędnych do

naprawy części warsztat niezwłocznie rozpoczął naprawę, którą skończył w czasie krótszym od technologicznego czasu naprawy. Poszkodowana zdała pojazd zastępczy w dzień zakończenia naprawy swojego pojazdu. Mając na uwadze powyższe okoliczności w ocenie Sądu zasadny okres najmu pojazdu wynosił 86 dni i trwał od dnia zgłoszenia szkody – 8 września 2020 roku do dnia zakończenia naprawy – 3 grudnia 2020 roku.

Pozwany kwestionował rynkowy charakter stawki dobowej najmu zastosowanej przez powoda (160 zł brutto). Ustalenie związanych z tym okoliczności wymagało niewątpliwie wiadomości specjalnych, a w konsekwencji dopuszczenia dowodu z opinii biegłego (art. 278 § 1 k.p.c.). Ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika, że stawka dobowa zastosowana przez powoda mieściła się w zakresie stawek obecnych na lokalnym rynku wynajmu pojazdów.

Jednocześnie wskazać należy, iż z okoliczności niniejszej sprawy wynika, że Pozwany przekazał Poszkodowanej informacje dotyczące możliwości zorganizowania najmu pojazdu zastępczego w zakresie umożliwiającym jej podjęcie decyzji o najmie pojazdu od podmiotów współpracujących w tym zakresie z Pozwanym. Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż Pozwany przesłał Poszkodowanej informacje o najmie pojazdu na adres jej zamieszkania, pod którym, jak sama Poszkodowana przyznała, odbierała ona korespondencję. Poszkodowany wskazał sposób kontaktu, jaki powinna Poszkodowana podjąć w celu uszczegółowienia konkretnych warunków najmu, a także zastrzeżone do weryfikacji stawki najmu w przypadku prywatnej organizacji najmu przez Poszkodowaną. W ocenie Sądu Pozwany skutecznie złożył Poszkodowanej propozycję najmu pojazdu zastępczego, na tyle uszczegółowioną, że należało uznać ją za wystarczającą do podjęcia przez Poszkodowaną działań w celu najęcia pojazdu za niższą stawkę.

W świetle uchwał Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2017 r. III CZP 20/17 (III CZP 20/17) oraz z dnia 17 listopada 2011 r. (III CZP 5/11), pierwszym i koniecznym warunkiem rozważania zasadności kosztów poniesionych ponad te wskazywane przez ubezpieczyciela, jest złożenie propozycji najmu pojazdu zastępczego dla poszkodowanego przez ubezpieczyciela. Przy czym, jeżeli istotne warunki wynajmu proponowanego przez ubezpieczyciela (we współpracy z przedsiębiorcą wynajmującym pojazdy) czynią zadość potrzebie ochrony uzasadnionych potrzeb poszkodowanego, nie ma podstaw, by obciążać osoby zobowiązane do naprawienia szkody wyższymi kosztami związanymi ze skorzystaniem przez poszkodowanego z droższej oferty.

Wobec powyższych okoliczności, należy wskazać, iż z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wynika, iż ani Powód, ani Poszkodowana nie zdecydowali się na podjęcie jakiegokolwiek kroku w celu najęcia pojazdu za pośrednictwem Pozwanego. Z dowodów zgromadzonych w sprawie nie wynika także dlaczego ani Powód, ani Poszkodowana nie skorzystali z oferty Pozwanego. Należy wskazać, iż nie ma powodów dla których propozycja Pozwanego byłaby mniej korzystna dla Poszkodowanej od propozycji Powoda. Mając powyższe na uwadze Sąd doszedł do przekonania, że zastrzeżona przez Pozwanego stawka dobowa najmu pojazdu (65 zł netto) powinna być uwzględniona w okresie najmu, przez który Pozwany gotów był najem zapewnić, tj. przez okres 31 dni. Z kolei przez okres pozostałego okresu najmu, uznanego przez Sąd za uzasadniony, tj. przez okres 55 dni winno się uwzględnić stawkę zastosowaną przez Powoda, skoro Pozwany odmówił w tym okresie organizacji pojazdu zastępczego, a pojazd zastępczy był najmowany za wskazaną stawkę.

W myśl zasady pełnej kompensaty szkody (art. 361 § 2 k.c.) wydatki poniesione na najem pojazdu zastępczego ponad okres uznawany przez pozwanego, a przyjęty przez Sąd jako uzasadniony w wymiarze kolejnych 55 dni, powinny podlegać refundacji w granicach odpowiedzialności ubezpieczyciela szkody (art. 822 § 1 k.c.) z uwzględnieniem dobowej stawki wykazanej przez Powoda. Były to bowiem wydatki pozwalające na wyeliminowanie negatywnych dla Poszkodowanej następstw kolizji, a więc celowe i ekonomicznie uzasadnione.

Konkludując należy przyjąć, że dla wyrównania uszczerbku majątkowego Powoda, jako cesjonariusza z tytułu szkody OC, za którą odpowiedzialność ponosi Pozwany, należy jest zwrot kosztów poniesionych na najem pojazdu zastępczego przy uwzględnieniu: niekwestionowanego przez Pozwanego okresu najmu 31 dni ze stawką 65 zł netto (co daje wypłaconą w postępowaniu likwidacyjnym kwotę 2478,45 zł) oraz uznanego przez Sąd dodatkowo zasadnego

okresu najmu w wymiarze 55 dni i przyjętej jako uzasadnionej w tym okresie stawki Powoda w wysokości 130,08 zł netto, co stanowi pozostałą do zasądzenia kwotę 7154,40 zł netto (8799,91 zł brutto)

W ocenie Sądu, analiza zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego wykazała również, że Powód powinien otrzymać kwotę 415,96 zł tytułem odszkodowania obejmującego koszty holowania uszkodzonego pojazdu z miejsca zdarzenia na teren posesji poszkodowanego. Z zeznań świadków wynika jednoznacznie, że z uwagi na rodzaj powstałych w pojeździe uszkodzeń, przybyła na miejsca zdarzenia Policja, wykluczyła poruszanie się nim po drogach publicznych, wobec czego uznać należało, iż powstała konieczność skorzystania z usług holowniczych przez Poszkodowaną. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy wskazuje, iż zastosowane przez Powoda stawki za kilometr transportu pojazdu, dojazdu na miejsce zdarzenia i powrotu na bazę są stawkami rynkowymi, obserwowanymi na (...) rynku lokalnym usług holowniczych. Tak samo rzecz ma się z zastosowanym przez Powoda kosztami czynności załadowniczych i rozładowniczych pojazdu. Wobec powyższych okoliczności i faktu wypłacenia przez Pozwanego odszkodowania z tytułu kosztów holowania pojazdu w wysokości 202,95 zł, jako pozostałą część należnego powodowi odszkodowania należało uznać kwotę 213,01 zł.

Mając powyższe na uwadze należało zasądzić od Pozwanego na rzecz Powoda kwotę 9012,92 zł jako kwotę pozostałego należnego odszkodowania z tytułu kosztów najmu pojazdu zastępczego oraz kosztów holowania pojazdu.

W pozostałym zakresie powództwo podlegało oddaleniu jako niezasadne.

O odsetkach od powyższej kwoty Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 14 ust. 1 ustawy z 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2003 r., nr 124, poz. 1152 ze zm.). Strona pozwana powinna była wypłacić odszkodowanie w terminie trzydziestu dni od daty zgłoszenia szkody. Z ustalonego stanu faktycznego wynika, że Powód wysłał do Pozwanego przedsądowe wezwanie do zapłaty razem z fakturą VAT za najem pojazdu zastępczego 21 grudnia 2021 roku za pośrednictwem wiadomości mailowej. Zatem termin na spełnienie świadczenia upłynął Pozwanemu 20 stycznia 2022 roku. Pozwany w wyznaczonym przez ustawodawcę terminie nie wypłacił całego odszkodowania, wobec czego pozostaje on w opóźnieniu od pierwszego dnia po upływie owego trzydziestodniowego terminu, czyli od dnia 21 stycznia 2022 roku. Mając na uwadze powyższe Sąd zasądził odsetki zgodnie z żądaniem pozwu.

Powód wygrał sprawę w około 78 %, związku z czym powinien ponieść 22% kosztów procesu. Koszty poniesione przez niego wyniosły łącznie 5567 zł: opłata od pozwu - 750 zł, koszty zastępstwa procesowego - 3600 zł, ustalone w oparciu o § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r. poz. 1800), wykorzystana zaliczka na wynagrodzenie biegłego w kwocie 1200 zł oraz koszty opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł. Koszty poniesione przez Pozwanego wyniosły 3617 zł: koszty zastępstwa procesowego w kwocie 3600 zł, ustalone w oparciu o § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 265) oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł. Razem koszty procesu wyniosły zatem 9184 zł, z czego Powód powinien ponieść koszty procesu w wysokości 2020,48 zł, zaś Pozwany – 7163,52 zł. Różnica pomiędzy kwotą kosztów jakie poniósł Powód, a jakie winien ponieść, wynosiła 3546,52 zł i podlegała zasądzeniu od Pozwanego na rzecz Powoda z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty (art. 98 § 1¹ k.p.c.).

W toku postępowania Skarb Państwa tymczasowo poniósł koszty sądowe w wysokości 517,13 zł, wobec czego Sąd na podstawie art. 113 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tj. z 17 listopada 2021 roku Dz. U. z 2021 r. poz.2257) w związku z art. 100 zd. 1 k.p.c. tytułem kosztów sądowych tymczasowo uiszczonych przez Skarb Państwa nakazał pobrać:

- od Pozwanego kwotę 403,36 zł;
- od Powoda kwotę 113,77 zł.